

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 5. An materiae & formae Sacramentorum possint mutari ab Ecclesia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

externi, nam forma possunt esse verba, vel formalia, vel tantum æquivalentia, uti sunt scriptura, nuncus, quæ inter se specie distinguuntur. Ratio horum omnium à priori est voluntas Christi instituentis, quam rescimus, partim ex doctrina Conciliorum, Patrum & Theologorum, partim ex praxi totius Ecclesie.

Q. 5. An materia & forma Sacramentorum possint mutari ab Ecclesia. R. 140

§. 1. Secundum quod determinatæ sunt à Christo, non possunt mutari ab Ecclesia proxime & formaliter, uti significat Trident. sess. 13. c. 2. dicens Ecclesiam posse mutare aliqua circa administrationem, attamen salva Sacramentorum substantia, exceptio enim firmat argumentum in contrarium. Et quamvis Christus potuisset Ecclesie relinquere potestatem immutandi materias & formas, tamen hoc non fuit congruum, 1. quia decebat ista immediatè à Christi voluntate pendere, qui solus erat auctor Sacramentorum & gratiarum. 2. Hoc conferebat ad majorem dignitatem Sacramentorum. 3. Aliter non fuisset illa perpetua uniformitas, sed per frequentes variationes facilius contingere potuissent errores in applicatione mediorum ita necessariorum ad salutem. Dixi, proxime & formaliter, id est, directè tollendo seu non retinendo prædicatum illud in materia, vel illam significationem in forma, quam Christus in illis esse voluit; de cætero potest Ecclesia mutare remotè & materialiter substantias Sacramentorum, dummodo illæ, quæ ab Ecclesia substituuntur, retineant prædicatum illud & illam significationem, quæ Christus tali Sacramento inesse voluit, uti jam declarabitur.

§. 2.

15. §. 1. *Obijctur* 1. Peccata post Baptismum commissa sunt ex determinatione Christi materia Sacramenti Pœnitentiæ, sed hoc mutat Ecclesia, quando peccata reservat, nam facit, ut non maneat materia absolutionis, ergo R. n. min, nam secundum se manent materia absolutionis, sed Ecclesia tantum auferit quibusdam Confessoribus jurisdictionem, per quod fit, ut talis Pœnitens respectu talium peccatorum non sit subditus Confessario, & consequenter ut talia peccata non sint *peccata subditi*, quod tamen Christus requisivit ad materiam Pœnitentiæ; ergo sicuti ille, qui facit aquam congelari, non ideo mutat materiam Baptismi, quamvis reddat hęc & nunc ineptam ad Baptismum, eò quod ab ea tollat prædicatum fluiditatis, quod Christus requisivit ad materiam Baptismi, ita & hęc.

16. *Obji.* 2. Presbyterium & Diaconatus conferbantur olim, & nunc adhuc conferuntur validè apud græcos Catholicos per solam manuum impositionem, apud Latinos autem jam præter manuum impositionem requiritur ad Presbyterium traditio patenæ cum pane & calicis cum vino; ad Diaconatum autem traditio libri Evangeliorum, ergo vel materia Ordinis non est determinata à Christo, vel proximè & formaliter mutata est ab Ecclesia. R. n. conseq., nam Christus tantum in genere determinavit materiam & formam Ordinum, volendo fieri per signa & verba repræsentativa potestatis conferendæ, & ulteriorem determinationem reliquit Ecclesiæ, tanquam habenti publicam auctoritatem circa res sacras, quæ pro græcis Presbyteris determinavit impositionem manuum, pro Latinis,

his, saltem hoc tempore, traditionem patenæ cum pane &c. Videri possunt Lugo d. 2. f. 5. *Arriaga* d. 6. f. 2. *Amic.* d. 2. f. 4. *Dicast.* d. 1. à n. 363.

Inst. 1. Si Ecclesia pro græcis determinavit impositionem manuum, & pro latinis traditionem patenæ &c., ergo si græci ordinarentur per traditionem patenæ, & latini per impositionem manuum, ordinarentur invalidè. *Be. Suar.* d. 1. f. 6. *Vasq.* d. 129. n. 74. *Rhod.* d. 1. q. 2. f. 2. §. 3. *Dicast.* n. 182. *Escob.* l. 8. n. 125. & 152. *Esp.* q. 6. ad 4. aliique negant seq., putant enim materiam vel formam, quæ alicubi in Ecclesia valet, valere ubique, quia cum sit una Ecclesia, debent esse uniformia Sacramenta: imò *Amic.* n. 59. dicit Ecclesiam non posse pro diversis locis requirere ad valorem diversas materias vel formas, quia non potest facere, ut non maneat una religio in Ecclesia; Et *Suar.* de Euch. d. 44. f. 3. dicit erroneum esse dicere Sacramenta habere alias essentias in una parte Ecclesiæ ac in alia. Alii cum *Arr.* n. 10. & *Todes.* q. 89. n. 4. probabiliter concedunt seq., quia ista signa per legem & consuetudinem contrariam, respectivè ad diversam particularem Ecclesiam, amiserunt vim significandi potestatem, quæ confertur, sed quòd jam in illis usurpari non debeant, & tamdiu usurpata non sint. Neque ideo sunt diversæ religiones aut diversa moraliter Sacramenta, nam licet physicè disconvenient, tamen sunt ad eundem effectum & ex eadem institutione Christi, qui materiam in genere tantùm determinavit. Quòd si universalis Ecclesia decerneret, ut ubique promiscuè usurparetur hoc vel illud signum, aut etiam aliquod aliud tertium, putant *Amic.* à n. 58. & *Dicast.*

cast. n. 370. & 378. fore materiam sufficientem. Amicum Durando apud Vasq. d. 135. n. 18. dicunt Ecclesiam nunc adultam non amplius posse mutare, quod non est improbabile; est tamen utrumque incertum; & quod possit, videtur probabilius, quia fundamentum non est dicendi, quod Ecclesie potestas sit restricta ad unam tantum designationem unius materie.

Inst. 1. Latine valide ordinatur per formam græcè prolatam, ergo etiam per materiam græcam, quæ est sola manuum impositio. R. n. conseq., disparitas est, quod omnia idiomatica apud omnes habeant eandem vim significandi, unde à quocumque proferantur cum intentione significandi, significabunt rem eandem: è contrarium signum, quod in hac patria est significativum hujus rei, non ideo est significativum in alia, sic apertio capitis apud Europæos est signum honoris, apud alios barbaros est signum contemptus, & è contrarium signum honoris est alloqui cooperto capite: similiter apud græcos nunc saltem ratione usus signum potestatis Ordinis est sola manuum impositio, non item apud Latinos.

17. *Obji. 3.* Ecclesia fecit, ut contractus clandestinus, qui ante Trident. sufficiebat ad valorem Matrimonii, nunc non sufficiat, ergo mutavit materiam illius Sacramenti. R. Ergo mutavit, formaliter & proximè, n. materialiter & remotè, c. seq. Christus pro materia Matrimonii instituit contractum legitimum, quem, & non alium, etiamnum requirit Ecclesia, quia tamen ipsa tanquam legitimus Magistratus circa ejusmodi sacrum contractum potest certas conditiones

tiones requirere ad valorem, & nunc requirit, ut fiat coram proprio Parocho & testibus, quod olim non requirebat, hinc dicitur materialiter tantum & remotè mutasse materiam à Christo determinatam, quam formaliter & proximè mutasset, si fecisset, ut contractus validus non amplius esset materia illius Sacramenti, hoc autem non fecit nec facere potuit, & ideo, ubi *Trid.* non est receptum, valet adhuc contractus clandestinus, quia ibi manet contractus validus. Simile est, si quis ex vino faciat acetum, ille non mutat proximè & formaliter materiam Eucharistiae, sed tantum remotè & materialiter, faciendo ut hoc, quod erat & manere poterat apta materia, desinat esse vinum, ideoque etiam desinat esse apta materia. Simile quid possent homines facere in formis omnium Sacramentorum, uti rectè notant *Amic. n. 63. Lugo n. 84. Palav. n. 70.*, nam si accedente auctoritate publicâ in hoc conspirarent omnes, ut v.g. *Tò ego te amo*, imposterum significaret, *ego te baptizo*, & vice versâ, utique mutaretur forma Baptismi, quam Christus instituit, non proximè sed tantum remotè, nimirum tollendo à voce, *baptizo*, significationem, quam nunc habet, & dando voci, *amo*, unde postmodum esset eadem formaliter forma, quia vox, *amo*, quoad significationem æquivaleret voci, *baptizo*, non tamen maneret eadem materialiter, quia non manerent eadem voces: similiter fecit Ecclesia, tollendo valorem contractui clandestino, & illum attribuendo soli contractui publico.

Inst. 1. Ergo Ecclesia poterit etiam aliorum Sacramentorum materias remotè & materialiter

ter mutare. R. De Ordine, jam dictum est n. 16. Quoad reliqua, non potest æqualiter, quia Christus eorum materias magis in specie vel individuo determinavit.

Inst. 2. Saltem quivis Magistratus, aut ad minimum quivis Episcopus ita poterit mutare materiam Matrimonii, requirendo certas condiciones ad ejus valorem pro sua Dioecesi. R. n. seq., nam hoc ipso quod contractus Matrimonii sit elevatus ad rationem Sacramenti, est subductus potestati civili, uti ex *S. Th.* & ratione probat *Palav.* n. 73., estque subjectus potestati solius Papæ, uti cum communi ostendit *Sanch.* de Matr. l. 7. d. 1. n. 9.; hinc etiam communis sententia est eodem *Sanch.* & *Haun.* l. 4. n. 525. nullum Episcopum posse inducere vel tollere aliquod impedimentum dirimens: Unde frustra egit Archi-Episcopus, qui statuit assistentiam Parochi fore invalidam, si fieret sine præviis proclamationibus, uti rectè *Lugo* in Resp. Mor. l. 1. d. 45., nam jurisdictio sufficiens ad assistendum suo parochiano est inseparabilis ab officio Parochi, & non tollitur, nequidem per suspensionem vel excommunicationem Papæ, uti cum communi *Sanch.* l. 3. d. 21. n. 4. Potuisset tamen indirectè impedire valorem ejusmodi Matrimoniorum, faciendo, ut Parochus attentans sic assistere, hoc ipso privatus esset parochiâ, tum enim assistens non fuisset Parochus, ergo contractus fuisset initus sine Parocho, ergo clandestinus.

18. Q. 6. Quanam mutatio materiæ vel formæ invalidet Sacramentum. R. Pro hoc valent hæc duz regulæ: I. Si mutatio materiæ vel formæ sit substantialis, non sit Sacramentum. II. Si mutatio materiæ vel formæ